

DİŞ HEKİMLERİNİN MEZUNİYET ÖNCESİ VE SONRASI EMPATİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kezban Beyza YILMAZ¹, Zümri Ceren ÖZDUMAN²

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

²Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Amaç: Empati, hasta-hekim ilişkisinde önemli bir faktör olup, diş hekimlerinin mesleki yeterliliğini ve hastaların memnuniyetini doğrudan etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı, diş hekimlerinin mezuniyet öncesi ve sonrası empati seviyelerini karşılaştırarak, mesleki deneyimlerinin empati gelişimine etkisini değerlendirmektir. Ayrıca, katılımcıların cinsiyetine göre empati düzeylerinde farklılık gözlenip gözlenmediği de incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada, "mezuniyet öncesi ve sonrası ana grupları" ile "kadın-erkek alt grupları" olmak üzere toplam 4 grup oluşturulmuştur. Örneklem büyüklüğü, G*Power istatistik programı (ver.3.1.9.7) kullanılarak hesaplanmıştır. Tek yönlü ANOVA deney tasarımına göre, Power (testin gücü) 0.90, etki büyüklüğü (effect size) 0.25 ve Tip-1 hata düzeyi (α) 0.05 olarak belirlenmiştir. Bu hesaplamalara göre, her grupta minimum 58 örnek/katılımcı olmak üzere toplam 232 katılımcı belirlenmiştir. Bu gruplarda, 4. ve 5. sınıfta eğitim gören 135 diş hekimliği lisans öğrencisi ve mezun 118 diş hekimi yer almıştır. Katılımcıların empati seviyeleri, üç alt ölçeği (perspektif alma, şefkatli bakım, hastaların ayakkabısını giyme) ölçmeyi amaçlayan Jefferson Doktor Empati Ölçeği-Sağlık Çalışanları kullanılarak değerlendirilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler, kategorik değişkenler için sayı (n) ve yüzde (%) olarak ifade edilmiştir. Ki-kare (Fisher's exact) testi ile ilişkiler değerlendirilmiştir ve anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir. İstatistiksel analizlerde SPSS (IBM SPSS for Windows, ver.26) yazılımı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışma, empati düzeylerinin mezuniyet öncesi ve sonrası farklılıklar gösterdiğini ortaya koymuştur ($p < 0.05$). Ayrıca, katılımcıların cinsiyetine göre çeşitli empatik tutumlar arasında farklılıklar tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Sonuç: Bu bulgular, diş hekimlerinin mesleki deneyimlerinin empati düzeylerini geliştirmede etkili olabileceğini ve empatik tutumların cinsiyete göre değişiklik gösterebileceğini göstermektedir. Eğitim süreçlerinde empati becerilerinin daha fazla vurgulanması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Empati, Diş Hekimliği Eğitimi, Jefferson Doktor Empati Ölçeği, Perspektif Alma